

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 231/04

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť FROTEX, výrobného družstva Dlhé Pole, zastúpeného advokátkou JUDr. J. P., B., ktorou namietalo porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. júna 2004 sp. zn. 1 Obdo 3/2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť FROTEX, výrobného družstva Dlhé Pole, **o d m i e t a** z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. októbra 2004 doručená sťažnosť FROTEX, výrobného družstva Dlhé Pole (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietalo porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 8. júna 2004 sp. zn. 1 Obdo 3/2004 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľ tvrdil, že najvyšší súd vôbec neskúmal dôkazy uvedené sťažovateľom v dovolaní a stotožnil sa s právnym názorom odvolacieho súdu. Trval na tom, že neuzavrel žiadnu zmluvu so žalobkyňou, a preto odvolací súd rozhodol nezákonne a dovolací súd túto nezákonnosť nenapravil.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

2. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Základné právo na súdnu ochranu sa v celom rozsahu uplatnilo aj u sťažovateľa, ktorý ako žalovaný účastník sa domáhal ochrany v súdnom konaní proti žalobe o zaplatenie kúpnej ceny tak, že navrhoval jej zamietnutie zo skutkových a právnych dôvodov uvedených v jeho procesných stanoviskách, ako aj v dovolaní proti napadnutému rozsudku. Výsledkom bol jeho procesný neúspech v konaniach pred prvostupňovým aj druhostupňovým súdom, a napokon aj dovolanie proti rozsudku krajského súdu skončilo zamietnutím dovolania.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je právo účastníka konania na úspech s jeho procesným úkonom, v tomto prípade s dovolaním, a do obsahu tohto základného práva nepatrí ani právo na akceptovanie právneho názoru sťažovateľa na skutkový stav zistený v konaní pred všeobecným súdom. Súčasne berúc zreteľ na okolnosti prípadu, v ktorom bola podaná sťažnosť, ústavný súd nepovažuje za súčasť tohto základného práva to, aby dovolací súd skúmal dôkazy uvedené sťažovateľom v dovolaní, pretože taký postup by odporoval § 243a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého dovolací súd ani v prípade, že nariadi pojednávanie, dokazovanie nevykonáva.

3. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Nárok na zaplatenie kúpnej ceny, ktorý bol uplatnený voči sťažovateľovi v konaní pred všeobecnými súdmi, patrí nepochybne do obsahu pojmu majetok. Je to však nárok, ktorému ochranu (alebo proti ktorého uplatneniu) poskytujú podľa čl. 142 ods. 1 ústavy a § 7 ods. 1 OSP všeobecné súdy, pretože ide o súkromnoprávny nárok, majúci základ v záväzkovom vzťahu. V tomto záväzkovoprávnom vzťahu porušuje vlastnícke právo alebo právo vlastniť majetok ten subjekt, ktorý neplní povinnosti v súlade s obsahom takého záväzku. Preto nie je možné, aby sa všeobecný súd považoval za primárneho porušovateľa základného práva vlastniť majetok len z dôvodu, že do jeho právomoci patrí rozhodovanie o splnení záväzku vzniknutého na základe právom aprobovaného dôvodu (napríklad kúpna zmluva) a jeho rozhodnutie nie je v súlade s právnym názorom účastníka konania (sťažovateľa). Všeobecný súd by mohol byť len vtedy porušovateľom tohto základného práva hmotného obsahu, ak by postupoval v konaní tak, že to znamenalo porušenie ústavných princípov spravodlivého procesu. Inak jeho postup a rozhodnutie nemožno dávať do spojitosti s porušením základného práva vlastniť majetok.

4. V tejto súvislosti preto ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade

a uplatňovaní obyčajných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj I. ÚS 20/03, IV ÚS 43/04). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov a postupom, ktorý im predchádzal. V takom prípade ústavný súd považuje sťažnosti za zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Zjavná neopodstatnenosť teda znamená, že už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nezistí žiadnu reálnu možnosť porušenia základného práva alebo základnej slobody napadnutým rozhodnutím, prípadne postupmi, ktoré im predchádzali v konaní pred orgánmi verejnej moci, osobitne v konaní pred všeobecnými súdmi.

5. Sťažovateľ neuviedol žiadny ústavne akceptovateľný argument na to, aby bolo možné preskúmať spojitosť medzi napadnutým rozsudkom, postupom, ktorý mu predchádzal, a napokon aj jeho dôvodmi a označenými základnými právami. Ústavný súd takú spojitosť nezistil ani po preskúmaní napadnutého rozsudku. Dôvodmi, ktoré by zakladali reálnu možnosť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie skúmať porušenie základných práv, nemôžu byť námietka o nepreskúmaní dôkazov a vlastný právny názor na hodnotenie skutkového stavu, prípadne to, že podľa sťažovateľa najvyšší súd neodstránil nezákonnosť, ktorej sa mal dopustiť odvolací súd. Preto ústavný súd odmietol sťažnosť ako

zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).